

Odklad platby odvodov SZČO a zamestnávateľov pri poklese čistého obratu, resp. poklese príjmov o min. 40 %

Dátum spracovania: 21.4.2020

Ste zamestnávateľ alebo samostatne zárobkovo činná osoba a evidujete pokles čistého obratu, resp. pokles príjmov v dôsledku aktuálne vyhlásenej mimoriadnej situácie? Pri splnení niektorých podmienok môžete využiť odklad platby časti odvodov. Viac sa dočítate v tomto článku.

Národná rada SR aktuálne prijala viaceré zákony, ktorými schválila tzv. vládne opatrenia na zvládnutie krízy spôsobenej pandémie COVID-19. Jedným z nich je novela zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení (zákon č. 68/2020 Z. z.), ktorou sa pre niektorých zamestnávateľov a SZČO posúva lehota platenia odvodov **za marec 2020** na obdobie po skončení mimoriadnej situácie spojenej s aktuálnou pandemiou.

Možno očakávať, že v prípade, ak núdzový stav bude pokračovať, vláda SR ustanoví (posunie) termín splatnosti (neskorší) odvodov za marec 2020 a súčasne posunie lehoty splatnosti odvodov za ďalšie mesiace (t.j. apríl 2020 a nasledujúce).

1. Aké odvody sú všeobecne povinní platiť SZČO a zamestnávateľ

Zamestnávateľ ^[1] (vrátane SZČO zamestnávateľa) je povinný platiť nasledovné kategórie odvodov:

- poistné na sociálne poistenie za zamestnávateľa,
- poistné na sociálne poistenie za zamestnancov,
- preddavky na poistné na zdravotné poistenie za zamestnávateľa,
- preddavky na poistné na zdravotné poistenie za zamestnancov.

SZČO ^[2] (ktorá nezamestnáva zamestnancov) je povinná platiť nasledovné kategórie odvodov:

- poistné na sociálne poistenie za SZČO (povinne alebo dobrovoľne),
- preddavky na poistné na zdravotné poistenie za SZČO.

2. Na koho sa opatrenie aplikuje

Opatrenie sa aplikuje, ak sú splnené nasledovné podmienky (musia byť plnené súčasne):

1. ide o zamestnávateľa (vrátane SZČO) alebo SZČO (ktorá nemá zamestnancov),
2. subjekt vykazuje **pokles čistého obratu** (právnická osoba), respektíve **pokles príjmov** z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti (fyzická osoba) **o 40 % a viac**.

Ako vypočítať, či je splnená podmienka poklesu čistého obratu/príjmov o 40 % a viac:

- a. **Právnická osoba** do čistého obratu zahŕňa **výnosy po odpočítaní všetkých zliav** dosahované z
 - predaja výrobkov,
 - predaja tovarov,
 - predaja služieb.

Právnická osoba do čistého obratu zahŕňa **iné výnosy po odpočítaní zliav** v prípade, ak predmetom činnosti tejto právnickej osoby je dosahovanie iných výnosov ako sú výnosy z predaja výrobkov, tovarov a služieb. Uvedené sa týka napr. leasingových spoločností, ktoré nedosahujú výnosy z predaja výrobkov, tovarov a služieb, ale dosahujú výnosy z úrokov (ust. § 2 ods. 15 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve).

- b. **SZČO** posudzuje príjmy z podnikania z inej samostatnej zárobkovej činnosti v súlade so zákonom o dani z príjmov. Do týchto príjmov patria napr. príjmy zo živnosti, z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov, z poľnohospodárskej výroby a pod. (ust. § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov).

Pri výpočte poklesu je možnosť výberu z 3 možností:

A. Ak zamestnávateľ (resp. SZČO), podnikal celý rok 2019 (bez prerušenia činnosti) – má voľbu metódy zistenia poklesu

- môže porovnať čistý obrat (príjem) v mesiaci marec 2020 a čistý obrat (príjem) vypočítaný ako mesačný priemer za rok 2019, alebo
- môže porovnať čistý obrat (príjem) v mesiaci marec 2020 a čistý obrat (príjem) v mesiaci marec 2019.

Výpočet podľa alt. a. môže byť výhodný, resp. objektívnejší, ak mal subjekt počas roku 2019 v jednotlivých mesiacoch nerovnomerný (kolísavý) čistý obrat (príjem), napr. striedajú sa mu silné/slabé mesiace, má príjmy nepravidelne len v niektorých mesiacoch alebo ide o sezónne podnikanie.

Tento spôsob **nemožno využiť**, ak zamestnávateľ, resp. SZČO, ktorí začali podnikat' v priebehu roka 2019 alebo SZČO, ktorá mala časť roka 2019 pozastavenú živnosť, resp. prerušenú zárobkovú činnosť.

B. Ak zamestnávateľ, resp. SZČO podnikali v mesiaci marec 2019 (od 1.3.2019):

Pokiaľ zamestnávateľ, resp. SZČO podnikali v mesiaci marec 2019, porovnáva sa čistý obrat (príjem) v mesiaci marec 2020 a v mesiaci marec 2019.

C. Ak zamestnávateľ, resp. SZČO začali podnikat' počas mesiaca marec 2019 alebo neskôr počas roku 2019, resp. až 2020 (najneskôr 1.2.2020):

Porovnáva sa výška čistého obratu (príjmu) v mesiaci marec 2020 v porovnaní s výškou čistého obratu (príjmu) v mesiaci február 2020.

Zamestnávateľ alebo SZČO deklaruje splnenie podmienky poklesu čistého obratu (príjmu) v **čestnom vyhlásení**, ktoré predkladá Sociálnej poisťovni, resp. zdravotnej poisťovni.

V prípade, ak by Zamestnávateľ alebo SZČO v čestnom vyhlásení uviedli **nepravdivé informácie**, dopustili by sa priestupku, za ktorý im môže byť udelená sankcia do 165 EUR ^[3].

3. Ktorých odvodov sa opatrenie týka a ktorých nie

Opatrenie sa aplikuje výlučne na:

- poistné na sociálne poistenie za zamestnávateľa a za SZČO, a to za marec 2020,
- preddavky na poistné na zdravotné poistenie za zamestnávateľa a za SZČO, a to za marec 2020.

➤ Tieto platby sú splatné **do 31. júla 2020**.

Naopak, posun splatnosti sa netýka

- poistného na sociálne poistenie za zamestnancov za marec 2020,
- preddavkov na poistné na zdravotné poistenie za zamestnancov za marec 2020.

➤ Tieto platby musí zamestnávateľ zaplatiť v **pôvodnom zákonom termíne**.

Dôležité je, že **pôvodné termíny platiť** aj pre prihlasovacie, oznamovacie a vykazovacie povinnosti (aj pre odvody, ktorých splatnosť sa posúva), tak vo vzťahu k Sociálnej poisťovni ako aj zdravotnej poisťovni.

Ak zamestnávateľ alebo povinne poistená SZČO zaplatia poistné v novom termíne splatnosti, teda včas a v správnej výške, poisťovňa im nepredpíše penále.

Na účely posúdenia nároku na nemocenskú alebo dôchodkovú dávku sa poistné do uplynutia termínu jeho predĺženej splatnosti bude považovať za zaplatené.

4. Povinnosti voči Sociálnej poisťovni a zdravotnej poisťovni

Zamestnávateľ alebo SZČO sú povinní **oznámiť** Sociálnej poisťovni pokles obratu, resp. príjmu z podnikania a to zaslaním formulára (tento nájdete na webovej stránke Sociálnej poisťovne, v sekcii korona – kríza/Ako požiadať o jednotlivé dávky bez návštevy pobočky) ^[4]. Formulár sa podáva odoslaním jeho elektronickej verzie alebo zaslaním listinnej verzie formuláru príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne.

Podobný princíp platí aj pri všetkých 3 zdravotných poisťovniach.

Vysvetlivky:

[1] Zamestnávateľom je:

- právnická osoba, ktorá má sídlo alebo sídlo svojej organizačnej jednotky na území Slovenskej republiky, alebo fyzická osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ktorá zamestnáva fyzickú osobu v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,
- organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby alebo zahraničnej fyzickej osoby s pracovnoprávnou subjektivitou, ktorá je oprávnená podnikat' na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,
- právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva činnosť podľa zákona č. 5/2004 Z. z., najmä sprostredkovanie zamestnania za úhradu, dočasné zamestnávanie, podporované zamestnávanie, poskytovanie odborných poradenských služieb, vykonávanie vzdelávania a prípravy pre trh práce pre uchádzačov o zamestnanie, pre záujemcov o zamestnanie a pre zamestnancov na území Slovenskej republiky,
- SZČO, ktorá zamestnáva fyzickú osobu v pracovnom pomere.

[2] Za SZČO sa v zmysle zákona považuje:

- subjekt, ktorý prevádzkuje živnosť podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (*živnostenský zákon*),
- subjekt, ktorý vykonáva činnosť podľa osobitných predpisov (napr. zákona č. 78/1992 Zb. o daňových poradcov a Slovenskej komore daňových poradcov, zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (*Notársky poriadok*), zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, zákona č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohlade nad výkonom auditu, zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti, zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a pod.),
- vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách podľa zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.

Ďalej sa za **SZČO** považuje aj FO s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov:

- z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva,
- zo živnosti,
- z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov, napríklad aktuári, súkromní lekári, súkromní veterinári lekári, audítori, daňoví poradcovia, notári, exekútori, architekti, geodeti, reštaurátori,
- spoločníci verejnej obchodnej spoločnosti a komplementári komanditnej spoločnosti,
- z vytvorenia diela a z podania umeleckého výkonu (§ 91 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon) ktorých daňovník uplatnil postup podľa § 43 ods. 14 (*príjem sa nezdanil zrážkovou daňou*) a z vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych diel a iných diel na vlastné náklady a z vytvorenia alebo zhotovenia iného predmetu duševného vlastníctva a z použitia iného predmetu duševného vlastníctva alebo z postúpenia práv k predmetu duševného vlastníctva,
- z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním, napríklad správcovia konkurznej podstaty, osobní asistenti ZŤP osôb, pracovní asistenti SZČO so ZŤP,
- z činnosti znalcov, tlmočníkov, prekladateľov,

- z činností sprostredkovateľov podľa osobitných predpisov, ktoré nie sú živnosťou, napríklad sprostredkovatelia stavebného sporenia, doplnkového dôchodkového sporenia, finanční agenti a poradcovia,
- z činnosti športovca alebo športového odborníka podľa zákona č. 440/2015 Z. z. o športe vrátane príjmov na základe zmluvy o sponzorstve v športe.

[3] Priestupok podľa § 21 ods. 1 písm. f) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov: „Priestupku sa dopustí ten, kto úmyselne podá nepravdivú alebo neúplnú svedeckú výpoveď v správnom konaní alebo podá nepravdivé alebo neúplné vysvetlenie orgánu oprávnenému objasňovať priestupky alebo uvedie nepravdivý údaj v čestnom vyhlásení pred orgánom štátnej správy alebo obce.“

[4] <https://www.socpoist.sk/kto-a-ako-si-moze-odlozit-zaplatenie-odvodov/68337s#10b>

JUDr. Ing. Eva Schin Majdúchová

Partner

IP & IT advokátka

eva.schin@smlegal.sk

<https://www.smlegal.sk>

